Rada
Evropské unie

Brusel 19. listopadu 2026
(OR. en)

15402/26

EDUC 438
DIGIT 290
JEUN 242
SOC 715
EMPL 416
TELECOM 530

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Předmět:	Závěry Rady o dovednostech a kompetencích pro interakci s umělou inteligencí (AI)

Delegace naleznou v příloze výše uvedené závěry ve znění schváleném Radou pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport na zasedání konaném dne 19. listopadu 2026.

PŘÍLOHA

Závěry Rady o dovednostech a kompetencích pro interakci s umělou inteligencí (AI)

RADA EVROPSKÉ UNIE

PŘIPOMÍNÁ politická východiska týkající se Evropského prostoru vzdělávání a jeho úplného vytvoření, jakož i dokumenty přijaté v rámci Unie v oblasti digitálního vzdělávání, digitálních dovedností a kompetencí a umělé inteligence.

UZNÁVÁ, že

1. rychlý a dynamický vývoj v oblasti AI a technologií AI má dopad na každodenní život občanů a stává se jeho součástí;

2. AI a technologie AI mají potenciál přinést mnoho výhod a proměnit způsoby, jakými se ke znalostem dostáváme a jak je prezentujeme i jak se učíme a vyučujeme na všech úrovních a ve všech typech vzdělávání a odborné přípravy;

3. je stále naléhavěji zapotřebí reagovat na rychle se rozvíjející schopnosti v digitální oblasti a oblasti AI tím, že se zajistí, aby všichni občané byli vybaveni dovednostmi a kompetencemi nezbytnými pro pochopení a využívání AI a technologií AI, jakož i pro kritickou a odpovědnou interakci s nimi, a to přiměřeně jejich věku;

4. AI a technologie AI přinášejí četné výzvy i pro vzdělávání a odbornou přípravu; mezi nejzásadnější z nich patří potřeba zajistit, aby výsledky učení byly i nadále smysluplné, aby byla zachována akademická integrita, aby byly chráněny základní lidské kognitivní procesy a aby bylo vyvíjeno úsilí o posílení digitální suverenity;

5. mezi další výzvy se řadí potřeba zajistit, aby v případech, kdy je AI využívána, byla používána etickým, odpovědným, transparentním, udržitelným a inkluzivním způsobem zaměřeným na člověka, při plném dodržování základních práv a zmírnění nežádoucích předsudků, jakož i potřeba posílit proces učení – to vše je zapotřebí neustále vyhodnocovat;

6. AI a technologie AI přetvářejí řadu povolání a profesních drah a přinášejí s sebou nová, vznikající a vyvíjející se odvětví, která vyžadují kvalifikovanou a specializovanou pracovní sílu;

7. tento vývoj podnítil v celé Unii reflexi o kurikulech, vzdělávacích programech a metodách výuky a hodnocení, včetně nových příležitostí pro pedagogické inovace a personalizaci učení.

DOMNÍVÁ SE, ŽE DOVEDNOSTI A KOMPETENCE V OBLASTI AI

8. mají různorodou povahu, přičemž neustále se objevují další, vyvíjejí se a je třeba je vymezovat;

9. vycházejí ze stávajících digitálních dovedností i průřezových kompetencí, kritického myšlení, etického povědomí, odpovědného rozhodování, empatie a dalších sociálně-emočních dovedností, kreativity a odolnosti;

10. kombinují digitální kompetence, včetně datové a mediální gramotnosti, algoritmické myšlení a schopnost kriticky hodnotit a interpretovat dopady, výstupy a limity AI a technologií AI;

11. zahrnují nové dovednosti, jako je správné dotazování AI (promptování), kritické hodnocení a ověřování výstupů generovaných AI, využívání AI k formulování a řešení problémů, vytváření, navrhování a formování AI, schopnost rozpoznat, kdy AI nepoužívat, a pochopení dopadu AI a technologií AI na společnost a životní prostředí;

12. musejí být rozvíjeny ve všech fázích života přiměřeně věku a jsou relevantní pro všechny úrovně a typy vzdělávání a odborné přípravy;

13. jsou důležité k tomu, aby občané měli přístup na měnící se trh práce, který reaguje na využívání AI a technologií AI, zapojili se do něj a přizpůsobili se mu;

14. vyžadují neustálou reflexi, spolupráci a dialog mezi tvůrci politik, účastníky vzdělávání, vzdělavateli, poskytovateli vzdělávání a odborné přípravy, výzkumnými institucemi, sociálními a hospodářskými partnery a všemi příslušnými zúčastněnými stranami s cílem usnadnit fakticky podložené hodnocení, jakož i sdílení osvědčených postupů a posílení společné odpovědnosti.

ZDŮRAZŇUJE význam nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 („akt o umělé inteligenci“), kterým se stanoví rámec pro bezpečné, etické a důvěryhodné využívání AI, a to i ve vzdělávání a odborné přípravě.

UPOZORŇUJE na skutečnost, že digitální suverenita a strategická autonomie mají pro Evropu zásadní význam, přičemž konstatuje, že je klíčové usilovat o snižování závislostí spojených s nástroji a technologiemi AI vyvíjenými mimo Evropu, a to i v oblasti vzdělávání a odborné přípravy.

VÍTÁ

15. pátou verzi Evropského rámce digitálních kompetencí DigComp 3.0 (2025), která zohledňuje dopady nejnovějších a nově se objevujících trendů v oblasti digitálních technologií, včetně AI, na dovednosti;

16. Posílení postavení účastníků vzdělávání pro éru umělé inteligence: Rámec gramotnosti v oblasti AI pro základní a střední vzdělávání (2026, OECD / Evropská unie), který představuje rámec pro rozvoj dovedností a kompetencí souvisejících s AI v celém primárním a sekundárním vzdělávání a podporuje společné chápání znalostí, dovedností a postojů, které účastníci vzdělávání potřebují k tomu, aby mohli interagovat s AI, mohli ji vytvářet, spravovat a formovat, a to ve vzdělávání, v práci i ve společnosti.

SOUHLASÍ S TÍM, že:

17. je nadále zapotřebí, aby všechny úrovně a typy vzdělávání a odborné přípravy zohledňovaly vývoj a využívání AI a technologií AI a odpovídajícím a odpovědným způsobem na ně reagovaly;

18. k podpoře rozvoje dovedností a kompetencí, které občané potřebují v souvislosti s AI a technologiemi AI, je zapotřebí soudržný a fakticky podložený přístup;

19. výuka a učení na všech úrovních a ve všech typech vzdělávání a odborné přípravy by měly být i nadále zaměřeny na člověka a že je třeba věnovat pozornost potenciálním negativním dopadům AI a technologií AI, jako jsou nadměrná závislost na nástrojích AI, misinformace, dezinformace a zneužívání obsahu, kyberšikana, algoritmické zkreslení, diskriminace, ztráty v oblasti vzdělávání, kognitivní odlehčení, obavy v souvislosti s ochranou údajů a soukromím, ohrožení akademické integrity, jakož i sociální a environmentální dopady;

20. je třeba věnovat pozornost odpovědnému, bezpečnému a transparentnímu využívání údajů v souladu s právními předpisy Unie o ochraně údajů a že je nezbytné, aby občané chápali důsledky sdílení dat s AI a technologiemi AI;

21. základem veškerého dalšího učení je zajištění dostatečné úrovně gramotnosti, matematiky a přírodních věd pro všechny; na tomto základě mohou účastníci vzdělávání rozvíjet širší i specializovanější kompetence, a to i v oblasti AI;

22. předškolní vzdělávání a péče jsou důležité pro podporu včasného rozvoje kritického myšlení a dalších základních dovedností, které jsou nezbytné pro to, aby se děti a mladí lidé mohli s postupujícím věkem bezpečně a efektivně seznamovat s digitálními technologiemi a AI;

23. školní vzdělávání plní důležitou úlohu při rozvoji dovedností a kompetencí souvisejících s AI a technologiemi AI a má účastníky vzdělávání podporovat způsobem přiměřeným jejich věku v tom, aby s AI interagovali, vytvářeli ji, řídili a formovali, a to odpovědným, bezpečným a etickým způsobem, a zároveň posilovali své digitální kompetence;

24. rodiče, pečovatelé a rodiny hrají velmi důležitou roli při podpoře dětí a mladých lidí v rozvoji dovedností a kompetencí v oblasti AI již v raném věku a při pochopení příležitostí a rizik digitalizace;

25. vzhledem k dopadu AI a technologií AI na mnohé obory mohou vzdělávací programy v rámci vysokoškolského vzdělávání, odborného vzdělávání a přípravy a vzdělávání dospělých podpořit všechny účastníky vzdělávání v rozvoji dovedností a kompetencí nezbytných pro účinné a odpovědné využívání AI a technologií AI;

26. vysokoškolské vzdělávání a odborné vzdělávání a příprava plní důležitou úlohu při rozvoji pokročilých digitálních dovedností potřebných pro nová, vznikající a vyvíjející se povolání a profesní dráhy v odvětvích, která využívají technologie AI a mají značný význam z hlediska inovací a konkurenceschopnosti;

27. vysokoškolské instituce hrají vedoucí úlohu při zajišťování pokroku ve výzkumu, který přispívá k dalšímu rozvoji bezpečné a spolehlivé AI a technologií AI, podporuje inovace s cílem využít konkurenčních výhod, které může AI nabídnout, a vyhodnocuje společenské, environmentální a hospodářské dopady AI a technologií AI;

28. v situaci, kdy je AI široce dostupná, je nutné se řádně zamyslet nad postupy hodnocení na všech úrovních a ve všech typech vzdělávání a odborné přípravy, aby bylo zajištěno, že výsledky učení i akademická integrita zůstanou zachovány;

29. celoživotní učení, včetně vzdělávání dospělých, má zásadní význam pro to, aby všichni občané mohli nadále získávat poznatky o AI a technologiích AI a opírat se o své dovednosti a kompetence v reakci na technologické změny, mimo jiné prostřednictvím prohlubování dovedností a změny kvalifikace, jakož i prostřednictvím flexibilních, agilních a krátkých kurzů, jako jsou mikrocertifikáty;

30. k rozvoji dovedností a kompetencí relevantních z hlediska AI a technologií AI mohou u občanů všech věkových kategorií přispět zkušenosti získané v rámci neformálního a informálního učení.

ZDŮRAZŇUJE, že:

31. jsou zapotřebí cílená opatření k posílení dovedností a kompetencí v oblasti AI a technologií AI pro všechny občany ve všech fázích života, a zejména pro občany s nízkou úrovní digitálních dovedností;

32. jsou zapotřebí inkluzivní přístupy, které občanům bez ohledu na gender, věk, různé potřeby, zeměpisnou lokalitu nebo socioekonomické zázemí umožní zapojit se do vzdělávacích příležitostí souvisejících s AI, mimo jiné řešením překážek souvisejících s přístupností, mobilitou, účastí a jazykem a zmírněním rizika prohlubování digitální propasti nebo jiných stávajících nerovností;

33. je neustále nutné podporovat duševní pohodu a digitální rovnováhu, které občanům umožní rozvíjet zdravý a odpovědný vztah s AI a technologiemi AI;

34. celoživotní poradenství se musí vyvíjet v kontextu AI a technologií AI a zároveň musí zůstat zaměřeno na člověka, aby občanům pomohlo činit informovaná rozhodnutí o vzdělávacích příležitostech, naplnění osobního potenciálu a možnostech profesních drah;

35. v rámci počátečního vzdělávání a odborné přípravy a dalšího profesního rozvoje je třeba podporovat učitele, školitele, vzdělavatele a vedoucí pracovníky, aby se přizpůsobili technologickým změnám bez ohledu na svou úroveň digitální připravenosti, rozvíjeli dostatečnou úroveň gramotnosti v oblasti AI, včetně pochopení příležitostí, rizik a potenciálních škod spojených s AI a technologiemi AI, využívali AI k posílení svých pedagogických přístupů a podporovali získávání dovedností a kompetencí pro AI a technologie AI;

36. poskytovatelé vzdělávání a odborné přípravy potřebují podporu při vypracovávání a provádění politik týkajících se využívání AI a technologií AI, včetně otázek, jako je akademická integrita, plagiátorství, autorské právo, transparentnost, zveřejňování informací o využívání AI, správa, lidský dohled, bezpečnost, soukromí a etické otázky;

37. vzhledem k rychlému tempu změn v oblasti AI a technologií AI je v kontextu celkové konkurenceschopnosti Unie nezbytné identifikovat a předvídat vyvíjející se potřeby v oblasti dovedností, včetně pokročilých digitálních dovedností, a reagovat na ně.

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, aby:

38. zaujaly soudržný, inkluzivní a fakticky podložený přístup k podpoře rozvoje dovedností a kompetencí, které občané potřebují v kontextu AI a technologií AI, a to prostřednictvím neustálé reflexe, výměny osvědčených postupů, spolupráce a dialogu mezi tvůrci politik a všemi příslušnými zúčastněnými stranami;

39. při vypracovávání a aktualizaci vnitrostátních nebo regionálních kurikul, rámců a programů učení a hodnocení, které zahrnují dovednosti a kompetence potřebné pro AI, využívaly příslušné stávající nástroje EU, jako jsou DigComp 3.0, Rámec gramotnosti v oblasti AI pro základní a střední vzdělávání a aktualizované Pokyny pro etické využívání umělé inteligence a dat ve výuce a vzdělávání pro pedagogy;

40. podporovaly učitele, školitele, vzdělavatele a vedoucí pracovníky při rozvíjení dostatečné úrovně gramotnosti v oblasti AI a získávání poznatků o osvojování si dovedností a kompetencí pro AI a technologie AI v rámci počátečního vzdělávání a odborné přípravy a dalšího profesního rozvoje; vybízely je, aby využívali příležitostí, které AI nabízí, a přijímali informovaná rozhodnutí o využívání AI tam, kde přispívá ke zlepšení pedagogiky a zohledňuje potřeby účastníků vzdělávání i jejich stupeň vývoje;

41. poskytovaly školám a poskytovatelům vzdělávání a odborné přípravy podporu a poradenství v oblasti rozvoje dovedností a kompetencí souvisejících s AI a technologiemi AI, a to způsobem přiměřeným věku žáků a studentů, jakož i v oblasti rozvoje a provádění politik prostřednictvím celoinstitucionálních přístupů týkajících se využívání AI a technologií AI, které chrání lidský faktor, inkluzi, rovnost a duševní pohodu;

42. vybízely poskytovatele odborného vzdělávání a přípravy a vysokoškolského vzdělávání, aby aktualizovali stávající a vypracovali nové vzdělávací programy pro pokročilé znalosti, dovednosti a kompetence v oblasti AI a technologií AI, které jsou potřebné pro nová a vyvíjející se povolání a profesní dráhy;

43. podporovaly přístup celoživotního učení, který občanům všech věkových kategorií umožní rozvíjet dovednosti a kompetence pro AI a technologie AI, mimo jiné prostřednictvím prohlubování dovedností a změny kvalifikace, jakož i flexibilních, agilních a krátkých kurzů, jako jsou mikrocertifikáty;

44. zvážily začlenění AI a technologií AI, včetně gramotnosti v oblasti AI a pokročilých digitálních dovedností, do vnitrostátního a regionálního plánování dovedností;

45. vyhodnotily dopad AI a technologií AI na vzdělávání a odbornou přípravu na všech úrovních, včetně dopadů na stávající nerovnosti, například pokud jde o gender, zdravotní postižení, socioekonomické zázemí a zeměpisnou lokalitu, pokud možno s využitím stávajících údajů a hodnotících nástrojů;

46. plně využívaly stávající finanční prostředky EU, nástroje a programy spolupráce, rámce a pokyny na podporu vývoje a reforem souvisejících s dovednostmi a kompetencemi pro AI a technologie AI a spolupracovaly na vývoji řešení, včetně těch, která využívají evropské možnosti s otevřeným zdrojovým kódem.

VYZÝVÁ EVROPSKOU KOMISI, aby v rámci svých pravomocí a v souladu se zásadou subsidiarity:

47. usnadňovala spolupráci, sdílení osvědčených postupů, výměnu politik a budování kapacit mezi příslušnými zúčastněnými stranami v oblasti přístupů k AI zaměřených na člověka, včetně dovedností a kompetencí pro AI a technologie AI, a spolupracovala s členskými státy na svých plánovaných činnostech v oblasti dovedností a kompetencí pro AI a technologie AI;

48. posílila základnu poznatků, pokud jde o dopad AI a technologií AI na všechny úrovně a typy vzdělávání a odborné přípravy, se zvláštním důrazem na výsledky učení, mimo jiné prostřednictvím spolupráce s dalšími mezinárodními organizacemi, jako je OECD, UNESCO a Rada Evropy;

49. podporovala nástroje, jako jsou DigComp 3.0, Rámec gramotnosti v oblasti AI pro základní a střední vzdělávání a aktualizované Pokyny pro etické využívání umělé inteligence a dat ve výuce a vzdělávání pro pedagogy, jako zdroje na podporu tvorby politik pro členské státy, jakož i mezi učiteli, školiteli, vzdělavateli a vedoucími pracovníky a poskytovateli vzdělávání a odborné přípravy;

50. podnikla kroky k navázání na práci Rámce gramotnosti v oblasti AI pro základní a střední vzdělávání s cílem vytvořit rámce gramotnosti v oblasti AI pro občany v jiných fázích života;

51. pokračovala v práci na zdrojích na podporu etického, odpovědného, inkluzivního, bezpečného a transparentního využívání nástrojů AI ve vzdělávání a odborné přípravě, které drží krok s tempem změn a podporují občany ve všech fázích jejich života, a tyto zdroje šířila;

52. nadále rozvíjela a nabízela relevantní příležitosti k odbornému vzdělávání učitelů, školitelů, vzdělavatelů a vedoucích pracovníků, například prostřednictvím sítí vzájemného učení a skupin odborníků, včetně Evropského centra digitálního vzdělávání, Evropské platformy pro školní vzdělávání a elektronické platformy pro vzdělávání dospělých v Evropě (EPALE);

53. ve spolupráci s členskými státy připravila a prováděla iniciativy s cílem posílit připravenost Evropy na budoucnost, podporovala je při přizpůsobování se AI a technologiím AI a zvážila vypracování politických iniciativ pro testování, hodnocení a rozšíření inovativních přístupů k účinnému, bezpečnému a odpovědnému začlenění AI do vzdělávání a odborné přípravy, a to i prostřednictvím evropských možností s otevřeným zdrojovým kódem.